

පටුන

පළමුවන පරිච්ඡේදය

නීතිය පිළිබඳ හැඳින්වීම (Introduction to Law)	01
නීතියේ විවිධ වර්ගීකරණය (Classifications of Law)	02
සිවිල් හා අපරාධ නීතිය (Civil and Criminal Law)	03-04
ගිවිසුම් නීතිය (Law of Contract)	05
හරයාත්මක නීතිය හා කාර්ය පටිපාටික නීතිය	06
(Substantive Law and Procedural Law)	
දේශීය නීතිය හා ජාත්‍යන්තර නීතිය	07
(Domestic Law/Municipal Law and International Law)	
පොදුජන නීතිය හා පුද්ගලික නීතිය	08
(Public Law and Private Law)	
සාක්ෂි නීතිය (Law of Evidence)	09
දිලික්ක හා තෝරන නීතිය (Law of Delicts and Law of Torts)	09
ව්‍යවස්ථාපිත නීතිය හා වාරිත්‍රානුකූල නීතිය	10
(Statutory Law & Customary Law)	
නීති ක්‍රමය (Legal System)	11-14

දෙවන පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකාවේ නීති ක්‍රමය (Legal System of Sri Lanka)	15
රෝම - ලන්දේසි නීතිය (Roman-Dutch Law)	15
පවුල් නීතිය (Family Law)	15
දිලික්ක නීතිය (Law of Delicts)	16
දේපල නීතිය (Law of Property)	16
ගිවිසුම් නීතිය (Law of Contracts)	16
උඩරට නීතිය (Kandayan Law)	16
තේසවලාමේ නීතිය (Thesawalamai Law)	17
මුස්ලිම් නීතිය (Muslim Law)	19
ශ්‍රී ලංකාවට ඉංග්‍රීසි නීතිය අදාළ වීම	
(Applicability of English Law in Sri Lanka)	20
නීතියේ මූලාශ්‍ර (Sources of Law)	20

ව්‍යවස්ථා (Statutes).....	21
චිතිශ්චිත අධිකරණ තීරණ (Judicial Precedents)	21
සිරිත් (Customs)	22
ආගම (Religion)	22
නීති රචකයන්ගේ මත (Opinions of Jurists).....	22
සාධාරණත්ව නීතිය (Equity).....	23
ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ පද්ධතිය (Court System of Sri Lanka)	23
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය (Supreme Court).....	24
අභියාචනාධිකරණය (Court of Appeal).....	24-25
සර්පියෝරරි ආඥාව (Writ of Certiorari).....	26
මහාධිකරණය (High Court).....	26-27
පළාත්බද මහාධිකරණය (Provincial Court).....	27-28
දිසා අධිකරණය (District Court)	28
මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය (Magistrate's Court).....	29
ප්‍රාථමික අධිකරණය (Primary Court).....	30

තුන්වන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුම් නීතිය (Law of Contract)	32
ගිවිසුම් වර්ගීකරණය (Classification of Contracts).....	33
ගිවිසුම ඇති කරන ආකාරය අනුව වර්ග කිරීම	34
ශ්‍රී ලංකාවේ ලිඛිතව ඇති කළයුතු ගිවිසුම් වර්ග.....	35
පාර්ශ්වයන් සංඛ්‍යාව අනුව වර්ග කිරීම	36
වලංගු ගිවිසුමක නෛතික මූලිකාංග	37
නෛතික බැඳීම ඇති කිරීමේ වේගතාව.....	38-40
අර්පණය හා ප්‍රතිග්‍රහණය තුළින් පාර්ශ්වයන් අතර එකඟතාවයක් ඇතිවීම (Agreement)	40-41
අර්පණය (Offer).....	41
වලංගු අර්පණයක තිබිය යුතු මූලික ලක්‍ෂණ.....	42-44
අර්පණය සහ අර්පණ ලබාගැනීම සඳහා කරනු ලබන ආරාධනා අතර වෙනස (The difference between offer & invitation to treat)	45
ටෙන්ඩර් (Tender).....	45
විකිණීම සඳහා භාණ්ඩ ප්‍රදර්ශනය කිරීම (Display of goods for sale).....	46

වෙළඳ දැන්වීම (Advertisement).....	47
වෙන්දේසියේ විකිණීම	47
සමාගම කොටස් විකිණීම.....	48
ප්‍රතිග්‍රහණය (Acceptance).....	48
ප්‍රතිග්‍රහණය කොන්දේසි විරහිත විය යුතුය.....	49
ප්‍රතිග්‍රහණය කරන බව අර්පණකරුට නිසි පරිදි දැනුම දිය යුතුය.....	49
අර්පණකරු සහ අර්පණලාභියා අභිමුඛව සිටින අවස්ථාව.....	50
අර්පණකරු සහ අර්පණලාභියා දුරස්ථ ස්ථානවල සිටීම.....	50
අර්පණය අවසානවීම (Termination of offer)	51
ඉල්ලා අස්කර ගැනීම	52
දැන්වීම මගින් කරන ලද අර්පණයක් ඉවත් කිරීම.....	53
ප්‍රතිකෂේප කිරීම හෝ ප්‍රති අර්පණය මගින් අර්පණය අවසන්වීම.....	54
කාලය ඉකුත් වීමෙන් අර්පණය අවසන් වීම.....	54
කොන්දේසි සහිත අර්පණ අවසන් වීම.....	55
පාර්ශ්වයන් මියයාමෙන් අර්පණය අහෝසි වීම.....	56
සාධාරණ හේතුව හා අගනා ප්‍රතිෂ්ඨාව (Causa & Consideration)....	56
සාධාරණ හේතුව (Justa Causa).....	56
අගනා ප්‍රතිෂ්ඨාව (Valuable Consideration).....	57-60

සිව්වන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුමක් අවලංගු කළ හැකි සාධක (Factors invalidating a contract).....	61
ඒකපාර්ශ්වික වැරදීම (Unilateral Mistake).....	63
අන්‍යෝන්‍ය වැරදීම (Mutual Mistake).....	64
පොදු වැරදීම (Common Mistake).....	65-68
උත්තර්ජනය හා අයුතු බලපෑම (Duress and Undue Influence)	68
උත්තර්ජනය (Dures).....	68-70
අයුතු බලපෑම (Undue Influence).....	70-72
අවනිදේශනය (Misrepresentation).....	72-75
අවනිදේශන වර්ග.....	75
වංචනික අවනිදේශනය (Fraudulent Misrepresentation).....	75-77
නොසැලකිලිමත් අවනිදේශනය (Negligent Misrepresentation)	77
අහිංසක අවනිදේශනය (Innocent Misrepresentation).....	77-79

නීති විරෝධීතාවය (Illegality)	79
ව්‍යවස්ථාපිත නීතියට පටහැනි ගිවිසුම (Contracts against Statutory Law)	79-81
පොදු නීතියට පටහැනි ගිවිසුම (Contracts against Common Law) 81 මහජන ප්‍රතිපත්තියට පටහැනි ගිවිසුම (Contracts against Public Policy).....	81-83
සදාචාරයට පටහැනි ගිවිසුම (Contracts against morality)	83
ලිංගික විෂමාචාරය සඳහා වන ගිවිසුම.....	83-84
නීති විරෝධීතාවයේ ප්‍රතිඵල.....	84
Extrupi Causa රීතිය (අසාධු නිමිත්ත පිළිබඳ රීතිය).....	85
In pari delictio රීතිය (වරද සමාන වීමේ රීතිය).....	85-87

පස්වන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුමක අන්තර්ගතය (The contents of a contract).....	88-91
කොන්දේසි (Conditions).....	91-93
සහතික හෙවත් අනු කොන්දේසි (ප්‍රතිඥාභාර) - Warranties.....	93-95
වගකීම ඉවත් කිරීමේ හෝ බැහැර කිරීමේ වගන්තිය (Exemption/Exclusion Clauses)	95
වගකීම බැහැර කිරීමේ වගන්තිය පිළිබඳ අනෙක් පාර්ශ්වයට දැනුම් දිය යුතුය (Notice of exemption clause)	96
එම දැනුම්දීම සාධාරණ ලෙස ප්‍රමාණවත් විය යුතුය (Notice should be reasonably adequate.....)	97-99
මූලික කඩවීමක් ඇතිවිට, වගකීම බැහැර කිරීමේ වගන්තිවල ආරක්‍ෂාව ලබා ගත නොහැක.....	99-100
වගකීම බැහැර කිරීමේ වගන්තිය ඇතුළත් කර ඇති ලේඛණයේ ස්වභාවය ද සලකා බැලිය යුතුය	100
වගකීම බැහැර කිරීමේ වගන්තිය, එය ඇතුළත් කළ පාර්ශ්වයට එරෙහිව අර්ථ නිරූපණය කිරීමේ රීතිය (Contra Proferentem Rule).....	101
ගිවිසුමට පාර්ශ්වයන් නොවන තෙවන පුද්ගලයන්ට වගකීම බැහැර කිරීමේ වගන්තිවල ආරක්‍ෂාව ලබාගත නොහැක වගකීම ඉවත් කිරීමේ වගන්ති සහ ව්‍යවස්ථාපිත සීමාකිරීම්.....	102
(Statutory controls on exemption clauses)	103-106

හයවන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුමක පාර්ශ්වයන්ගේ නෛතික හැකියාව (Legal Capacity of Contracting Parties).....	107
බාල වයස්කරුවෝ (Minors).....	108-112
වෛවාහක පාර්ශ්වයෝ (Married Persons).....	112-114
මානසික අයෝග්‍යතාවයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයෝ (Parties with unsoundness of mind).....	114-116
බුන්වත් වූ පාර්ශ්වයෝ (Insolvent Parties).....	116
නෛතික පුද්ගලයෝ (Juristic Persons).....	116
ගිවිසුමක පාර්ශ්වයන්වය (Privity of contracts).....	117-118
බහු පාර්ශ්වයීය ගිවිසුම (Contracts with Plural Parties).....	118

හත්වන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුම අවසානවීම (Discharge of Contract).....	120
ඉටුකිරීම (Performance).....	120-123
අර්ධ ඉටුකිරීම (Partial Performance).....	124
මූලික ඉටුකිරීම (Substantial Performance).....	124
පූර්ණ ඉටුකිරීමේ රීතියට ඇති වෙනත් ව්‍යාතිරේක (Other exceptions to full performance rule)	125
ප්‍රතිපූරු ඉටුකිරීම (Vicarious performance).....	126
ඉටුකිරීමට ඉදිරිපත් කිරීම (Tender of performance).....	126
මුදල් ගෙවීමට ඉදිරිපත් කිරීම (Tender of Money).....	127-128
භාණ්ඩ බාරදීම (Tender of goods).....	128
ක්‍රියාවක් සිදු කිරීම (Tender of act).....	128
කඩකිරීම (Breach).....	130
අපේක්ෂිත කඩ කිරීම (Anticipatory Breach).....	130
මූලික කඩ කිරීම (Fundamental Breach).....	131
නීතියේ ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් ගිවිසුම අවසානවීම (Discharge of contract by operation of law).....	131
හිලව් කිරීම (Set off).....	131
ඒකාබද්ධ කිරීම (Merger).....	132
කාලාවරෝධය හා සීමාකිරීම	132

මුන්වත්වීම (Insolvency).....	133
මරණය (Death).....	133
අධිකරණ තීරණ (Judgement).....	134
විසුරුවා හැරීම (Winding up).....	134
ව්‍යාජීකරණය (Frustration).....	134
විෂය වස්තුව විනාශවීම (Destruction of subject-matter).....	135
ගිවිසුම ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන සිදුවීම නොපැවතීම (Non-occurrence of specified event).....	135
පුද්ගලික නොහැකියාව (Personal incapacity).....	136
රාජ්‍ය මැදිහත්වීම (Interference of the government).....	136
පසුව ඇතිවන නීති විරෝධීභාවය (Supervening illegality).....	136
ප්‍රමාදය (Delay).....	137
ව්‍යාජීකරණ මූලධර්මයට ඇති සීමා (Limitations of Frustration Theory).....	137
ව්‍යාජීකරණයේ ප්‍රතිඵල (The effects of frustration).....	138-140
එකඟතාවයක් මගින් ගිවිසුම අවසන් කිරීම (Discharge by agreement).....	140
අත්හැරීම (Waiver/Release).....	140
සමෝදානය (Compromise).....	140
තව්‍යකරණය (Novation).....	141

අවචන පරිච්ඡේදය

ගිවිසුම් කඩකළ විට ලබාගත හැකි නෛතික ප්‍රතිකර්ම.....	142
අලාභ (Damage).....	144
නිශ්චිත අලාභ (Liquidated Damages).....	144
ලාභය අහිමිවීම සඳහා අලාභ (Loss of Bargain/Expectation Loss).....	146
විශ්වාසය අහිමිවීම පිළිබඳ අලාභ (Reliance Loss).....	146
අනුෂාංගික අලාභ (Consequential Damages).....	147
නාමමාත්‍රික අලාභ (Nominal Damages).....	148
දණ්ඩනීය අලාභ (Punitive Damages).....	148
භානියේ දුරස්තීය පිළිබඳ මූලධර්මය (Remoteness of Damage Rule).....	148-152

අලාභය අවම කිරීම (Mitigation of Damages).....	152
ඵසේම ඉටුකරවා ගැනීම (Specific Performance).....	153-155
ශිච්ඡුම අවලංගු කිරීම (Rescission).....	155
යථා තත්වයට පත්කිරීම (Restitution in Intergrum).....	155

නවවන පරිච්ඡේදය

ගනුදෙනු කළ හැකි බිල්පත් පිළිබඳ නීතිය (Negotiable Instruments).....	156
ගනුදෙනු කළ හැකි බිල් පත්‍රවල ඉතිහාසය.....	157
වෙළෙඳ ව්‍යාවහාරයක් ලෙස විකාශනය වීමේ යුගය.....	157
අධිකරණ අර්ථ නිරූපණ යුගය.....	160
ව්‍යවස්ථා ගත කිරීමේ යුගය.....	161
ශ්‍රී ලංකාවේ විනිමය බිල් පත්‍ර නීතිය.....	161
ගනුදෙනු කළ හැකි බිල් පත්‍රයක් නිකුත් කිරීමේ සිට අවසානය දක්වා සමස්ත ක්‍රියාවලිය (The entire process of a bill from making to discharge).....	162
විනිමය බිල් පත්‍රයක මූලික ලක්ෂණ.....	163
බිල් පත්‍රයේ කොන්දේසි විරහිත විධානයක් තිබිය යුතුය.....	163
බිල් පත්‍රය ලිඛිත විය යුතුය.....	165
නිකුත් කරන්නා (අණකරු) අත්සන් කළ යුතුය.....	165
නියෝගය එක් පුද්ගලයකු විසින් වෙනත් පුද්ගලයකුට නිකුත් කර තිබිය යුතුය.....	165
ඉල්ලා සිටි වට, නිශ්චිත කාලයක දී හෝ අනාගතයේ තීරණය කරන කාලයක දී ගෙවිය යුතුය.....	166
ඉල්ලු වට ගෙවීම (Pay on demand).....	166
නිශ්චිත කාලයක දී හෝ අනාගතයේ තීරණය කළහැකි කාලයකදී ගෙවීම.....	167
ගෙවිය යුතු මුදල් ප්‍රමාණය නිශ්චිතව සඳහන් විය යුතුය.....	168
අණට හෝ විශේෂිත පුද්ගලයකුට හෝ රැගෙන එන්නාට ගෙවිය යුතුය.....	169

දහවන පරිච්ඡේදය

බිල් පත්‍රයක පාර්ශ්වකරුවෝ (Parties to a Bill).....171

අණකරු (Drawer).....171

අණකරුගේ වගකීම (Drawer's Liability).....172

අණලාභියා (Liability of drawee).....172

අණලාභියාගේ වගකීම173

ආදායකයා (Drawee).....173

උපකාරක පාර්ශ්වය (Accommodation Party).....174

පාර්ශ්වයන්ගේ නෛතික හැකියාව
(Legal Capacity of the Parties)175

බිල් පත්‍රයක ප්‍රතිෂ්ඨාව (Consideration).....176

බිල් පත්‍රයක අත්සන පිළිබඳ රීති..... 177-180

බිල් පත්‍රය බාරදීම (Delivery of Bill)180

අසම්පූර්ණ බිල් පත්‍ර බාරදීම (Delivery of inchoate Bills)..... 181-183

බිල් පත්‍රයක් බාරදීම මගින් පැවරුම්කරු හා පැවරුම්ලාභියා
බවට පත්වීම (Becoming transferor and transferee by delivery) 183

බිල් පත්‍රය ප්‍රතිග්‍රහණය කිරීම (Acceptance of Bill).....183-185

ප්‍රතිග්‍රහකයාගේ වගකීම (Acceptor's Liability).....185

බිල් පත්‍රයක් ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීම..... 186-187

ගෙවීම සඳහා ඉදිරිපත් නොකිරීම හෝ ප්‍රමාද වී ඉදිරිපත් කිරීම

පිළිගත හැකි අවස්ථා.....188-189

බිල් පත්‍රයක් අගරුවීම..... 189-192

අගරුව පිළිබඳ දැනුම්දීම ප්‍රමාදවීම සහ නොදැන්වීම පිළිගත
හැකි අවස්ථා.....192-194

විරෝධතාවය අභිබවා ගරු ප්‍රතිග්‍රහණය කිරීම194

බිල්පත්‍ර වර්ග.....195

පැවරිය නොහැකි බිල්පත්.....195

විධාන බිල්පත්.....196

රැගෙන එන්නාව ගෙවිය යුතු බිල්පත්.....196

පිටසන් කිරීම හා පිටසන් වර්ග.....197-200

බිල්පත්‍රයක සිටිය හැකි ධාරකයන් වර්ග201

වටිනාකම මත බිල්පත්‍රය ලබාගන්නා ධාරකයා 201-202

යථා කාලයේ දරන්නා	202-203
බිල් පත්‍රයක ධාරකයේ අයිතිවාසිකම්	204
ධාරිකයකුගේ යුතුකම්	205
බිල් පත්‍රයක වගකීමෙන් නිදහස් වීම (Discharge of Bill)	205-206
නිසි පරිදි ගෙවා දැමීමෙන් බිල් පත්‍රයේ වගකීම අවසන්වීම	206
ප්‍රතිග්‍රාහකයා බිලෙහි ධාරකයා බවට පත්වීම (Acceptor becoming holder)	207
ධාරකයා අයිතිවාසිකම් ප්‍රකාශිතව අත්හැරීම (Express waiver of rights by holder)	207
බිල් පත්‍රය අවලංගු කිරීම (Cancellation of Bill)	207
බිල් පත්‍රය වෙනස් කිරීම (Alteration of Bill)	208
බිල් කවචල පිළිබඳ රීති (Rules as to sets of Bills)	209
පොරොන්දු තෝවටු (Promissory Notes)	210-213
වෙක්පත්‍ර පිළිබඳ නීතිය (Law relating to Cheques)	214
වෙක්පත්‍ර පිළිබඳ අර්ථ නිරූපණය (Definition of Cheques)	215-216
වෙක්පත් රේඛනය කිරීම (Crossing of Cheques)	217
සාමාන්‍ය රේඛනය	217-218
විශේෂ රේඛනය	218
ගනුදෙනු කළ නොහැකි රේඛනය	218
ආදායකයාගේ ගිණුමට පමණයි රේඛනය	219
වෙක් පත්‍රයක් රේඛනය කළහැකි පාර්ශ්වයන්	219
රේඛනයේ ප්‍රතිඵල (Effects of crossing)	220